

DATUM EN LOCATIE

woensdag 13 juni 2018 van 9u tot 17u
KANTL (Koninklijke Academie voor
Nederlandse Taal- en Letterkunde)
Koningstraat 18, 9000 Gent

INSCHRIJVEN

inschrijven kan op [onze website](#) of door een mailtje te
sturen naar studiedagen@idesca-vzw.be

vermeld in je mail

- of je lid bent van het GPP, student (-26 jaar) of een volledige inschrijving hebt in het Vormingsinstituut
- of je inschijft voor de lunch.
- of je via overschrijving of ter plaatse betaalt

kostprijs:

- 50 euro
- 40 euro voor leden GPP
- 10 euro voor studenten < 26 jaar
- 10 euro Uitpas kansentarium
- gratis bij volledige inschrijving Vormingsinstituut

over te schrijven op rekeningnummer

BE64 2900 4608 7852 van Idesça vzw,
Frans Spaestraat 25, 9000 Gent, met vermelding:
naam + studiedag taal

of contant te betalen bij aankomst

LUNCH

Middagmaal voor € 17 (drank inbegrepen). Alleen mogelijk mits reservering en betaling voor 6 juni 2018. Gelieve je deelname aan de lunch bij de inschrijving aan te geven en 17 euro toe te voegen aan de overschrijving.

Accreditering voor artsen is aangevraagd.

De woorden en de dingen

OVER TAAL & PSYCHOANALYSE

studiedag
13 juni 2018

ORGANISATIE EN INLICHTINGEN

IDESÇA vzw
studiedagen & publicaties
in psychoanalytisch perspectief
Frans Spaestraat 25 | 9000 Gent
www.idesca-vzw.be | info@idesca-vzw.be

IDESÇA

in samenwerking met HICO (UGent) en het
Gezelschap voor Psychoanalyse & Psychotherapie

Hoe verhouden de woorden zich tot de dingen? Dat is het centrale vraagstuk in Plato's Cratylus, de eerste grote taal filosofische studie in de Westerse traditie. In deze dialoog bemiddelt Socrates tussen Hermogenes en Cratylus. Zij vertegenwoordigen respectievelijk het conventionalistische (nomos) en het naturalistische (physis) standpunt. Voor Hermogenes is taal een kwestie van louter conventie, terwijl er voor Cratylus zoiets bestaat als een (natuurlijke) juistheid van benamingen. De dialoog eindigt in onbeslistheid, maar het lijkt erop dat de latere geschiedenis Hermogenes gelijk heeft gegeven. Getuige daarvan het principe van de arbitrariteit van het teken (F. De Saussure), dat tot axioma werd verheven in de 20ste eeuwse linguïstiek en aanverwante domeinen, inclusief de lacaniaanse psychoanalyse.

Desondanks blijft er een fascinerende aantrekkingskracht uitgaan van Cratylus' positie. Dat er toch een intieme connectie zou bestaan tussen woorden en dingen, dat de relatie tussen klank en betekenis op een of andere manier gemotiveerd zou zijn - daarvan dromen niet alleen dichters, kinderen en psychotici. Het is een gedachte die ons als sprekende wezens, bewust of onbewust, misschien allemaal wel ergens genegen is. Wie is er nooit getroffen door de beeldende sonoriteit van de taal? Wie zou ontkennen dat woorden - in weerwil van het Franse gezegde: *le mot chien ne mord pas* - wél kunnen bijten, of minstens blaffen? Wie houdt niet vast aan de illusie dat de naam iets wezenlijks uitdrukt van de drager?

Tijdens deze studiedag willen we nagaan wat het vraagstuk arbitrariteit/motivatie kan betekenen voor de psychoanalyse, en omgekeerd. Op het snijpunt tussen psychoanalyse en aangrenzende disciplines (filosofie, linguïstiek en literatuurwetenschap), zullen vijf sprekers, elk vanuit hun eigen invalshoek, een licht laten schijnen op kwesties zoals naamgeving, de oorsprong van de taal, mythisch denken, en de relatie tussen taal, beeld en lichaam.

E.N.

9u00	Onthaal
9u20	Eli Noé Inleiding
9u40	David Schrans "Judge of what?": Taal en geweld als fundament voor de creatie bij Cormac McCarthy
10u30	Koffiepauze
10u50	Kris Pint "Telegram en telefoon maken de kosmos kapot": beeldtaal en lichaam bij Warburg en Kristeva
11u40	Nadia Sels "Geef het een naam en het zal je dienen." Taal, mythisch denken en de bezieling van de wereld
12u30	Lunch
14u00	Mladen Dolar Naming and the Unnamable
14u50	Koffiepauze
15u10	Gertrudis Van de Vijver De letter, de naam en de naamgeving
16u00	Discussie
16u50	Eli Noé Slotwoord

Mladen Dolar is senior research fellow aan het departement Filosofie van de Universiteit van Ljubljana, Slovenië, en professor Filosofie aan de European Graduate School, Saas Fee, Zwitserland. Zijn bekendste werken zijn *Opera's Second Death* (met Slavoj Žižek, Routledge, 2001) en *A Voice and Nothing More* (MIT Press, 2006).

Eli Noé is lid van het Gezelschap voor Psychoanalyse en Psychotherapie (GPP). Hij werkt als psycholoog in het P.C. Dr. Guislain en voert een psychoanalytische praktijk.

Kris Pint doceert cultuurwetenschappen aan de Faculteit Architectuur en Kunst van de Universiteit Hasselt. Hij is de auteur van *De wilde tuin van de verbeelding* (Boom, 2017).

David Schrans is lid van het GPP, assistent aan de vakgroep Psychoanalyse en Raadplegingspsychologie van de UGent en voert een psychoanalytische praktijk.

Nadia Sels doceert klassieke mythologie aan UGent en kunstgeschiedenis aan de PXL-MAD School of Arts in Hasselt.

Gertrudis Van de Vijver is lid van het GPP, professor filosofie aan de UGent en voert een psychoanalytische praktijk.